

IZ GLAZBENE PROŠLOSTI

Prinos poznavanju života i opusa glazbenika doktora fra Ivana Glibotića

Marko Babić, Zagreb

Crkveni skladatelj, glazbenik, dr. fra Ivan Glibotić, već petu godinu nije više među živima: preminuo je 20. prosinca 1987. godine u Imotskom. Profesor Glibotić ostao mi je u sjećanju kao čovjek srca, uvijek vedar i veseo, iz njegove duše zračila je raspjevanost.

Fra Ivan, krsnim imenom Pavao, Glibotić se rodio u Slivnu 16. lipnja 1901. godine. Pučku školu je završio u Makarskoj, a franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju. U franjevački red (*Provincija Presvetog Otkupitelja u Splitu*) stupio je na Visovcu 1919. godine i tom prilikom uzeo redovničko ime Ivan. Filozofiju je studirao u Sinju i Zaostrogu (1920.-1922.), a bogoslovne znanosti u Makarskoj (1922.-1926.).

Za svećenika je zaređen u Makarskoj 1925. godine. Nakon toga se uključuje u pastoralni rad kao župski pomoćnik u Šibeniku, zatim je odgojitelj u Franjevačkom sjemeništu u Sinju, te župski pomoćnik u Drnišu pa nastavnik na Gimnaziji u Sinju. Potom je, 1930. godine, poslan u Rim na studij crkvene glazbe. 1934. godine okončava studiranje na Papinskom Institutu za crkvenu glazbu postižući doktorat iz grupe gregorijanskog korala disertacijom: *DE CANTU ALLELUIA IN PATRIBUS SAECULO SEPTIMO ANTIQUIORIBUS*. Disertacija je tiskana na talijanskom jeziku: *Alleluia negli scritti dei Padri dei primi sei secoli* (O pjevanju Aleluja kod svetih Otaca u prvih šest stoljeća). U skraćenom obliku disertacija je tiskana i u poznatom liturgijskom časopisu *"Ephemerides liturgicae"* (1936.). Nakon toga postiže licencijat (magisterij) iz kompozicije radom *Fuga na zadani temu* te doktorat iz teologije.

Vrativši se iz Rima službovaće je kao profesor glazbe u Franjevačkom sjemeništu u Sinju, istodobno bio je orguljaš i zborovođa u svetištu Gospe Sinjske te voditelj limene glazbe *Gospa Sinjska*. Nakon tih službi dr. fra Ivan Glibotić, bio je 20 godina pastoralni radnik: dvije godine župnik u Kozici, tri godine u Splitu je župnik i gvardijan, pa šest godina župnik i gvardijan u Imotskom, zatim tijekom devet godina župnik i dekan u Vrgorcu. Od 1964. do 1968. bio je profesor liturgijske glazbe na Visokoj franjevačkoj bogosloviji u Makarskoj. Iz Makarske odlazi

u Sumartin na otoku Braču gdje je bio župnik, gvardijan i vikar tamošnjeg samostana i odatle je tijekom šest godina odlazio predavati u Makarsku, a nekoliko semestara bio je profesor liturgijske glazbe i na Centralnoj visokoj bogoslovskoj školi u Splitu. Godine 1976. dolazi u Imotski i tamo ostaje sve do smrti 18. prosinca 1987. Uskrsnuće mrtvih čeka na groblju rodnog mjesta u Slivnu.

Dr. Glibotić je u svom pastoralnom radu i profesorskoj službi bio revnosni promicatelj *pučkog pjevanja*. Autor je niza crkvenih skladbi. Opus mu je brojan i raznoličan. Značajniji dio njegova glazbenog stvaralaštva tiskan je u pjesmarici: *PJEVAJMO, BRAĆO KRŠĆANI*, koja je imala tri izdanja: 1967., 1968. i 1976. godine.

Značajan dio njegova stvaralaštva objelodanjivan je u periodici, a jedan dio nalazi se u ostavštini. Skladao je više *Misa* i igrokaza. Za neke njegove skladbe može se reći da su opće prihvaćene (*Glibotićeva misa*).

Fra Ivan Glibotić suradivao je također i u periodičnim publikacijama: *"Sveta Cecilia"* (1929.-1932.); *"Gospa Sinjska"* (1935.-1939.); *"Život s crkvom"* (1939.); *"Crkva u svijetu"* (1966.); *"Bogoslovska smotra"* (1967.); *"Služba Božja"* (1966.-1968.); *"Grad na Gori"* – *List imotskih župa* (1980.-1981.), *"Slivno"* (1985.-1988.) i drugdje.

Iako Glibotićev opus nije dovoljno zapažen u stručnoj glazbenoj javnosti, to ne umanjuje njegovo djelo nego više kazuje o suvremenim glazbenicima i vremenu u kojem je živio i stvarao.

Literatura o dr. fra Ivanu Glibotiću (kronološki)

1. Mato Lešćan: *Pjevajmo, braćo kršćani, Služba Božja* (Makarska), VIII. (1968.), br. 1, str. 75-78.
(Prikaz i prosudba istoimene pjesmarice dra fra Ivana Glibotića).
2. Fra Vjeko Vrčić: *Župnik o pučkim crkvenim pjesmama, Služba Božja*, (Makarska), VIII. (1968.), br. 2, str. 163-165.
(Prosudba Glibotićeve pjesmarice).
3. Fra Vjeko Vrčić: *Vrijedan prilog liturgijskom životu na našim župama, Služba Božja* (Makarska), XVI. (1976.), br. 2, str. 182-184.
(Prosudba trećeg izdanja Glibotićeve pjesmarice).
4. Petar Zdravko Blažić: *Ivan Glibotić* (80. godišnjica života), *Sveta Cecilia*, (Zagreb), LII. (1982.), br. 3, str. 62.
(Biografija), *Slivno* (Slivno), I. (1985.), br. 2, str. 7.
(Biografski podaci o fra Ivanu Glibotiću, anonimno, bez naslova).
5. Fra Vjenceslav: *Uz 60. obljetnicu misništva fra Ivana Glibotića, Slivno* (Slivno), I. (1985.), br. 2, str. 12-13.
(Dra fra Ivana Glibotića).
6. Dijamantni jubilej, *Slivno* (Slivno), I. (1985.), br. 2, str. 13-15.
(Dra fra Ivana Glibotića).
7. - + O. fra Ivan dr. Glibotić, *Vjesnik franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja*, (Split), XXXVI. (1988.), br. 1, str. 56-66.

(Izvještaj o. gvardijana, fra Ante *Madunića*, o smrti i ukopu; oproštajni govor: dr. Šimuna *Šipića*, fra Ante *Madunića*, o. Jure *Brkana*, o. Jure *Radića*, o. Krune *Bekavca*).

9. -: Dr. fra Ivan Glibotić, *Grad na gori – list imotskih župa*, (Imotski), X. (1988.), br. 1 (15), str. 36-37.
10. Uredništvo: Umro fra Ivan Glibotić, *Slivno*, (Slivno), V. (1988.), br. 1, (7), str. 7.
11. Petar Zdravko *Blajić*: In memoriam – Ivan Glibotić, *Sveti Cecilija*, (Zagreb) LVIII. (1988.), br. 1, str. 16.
12. Petar Zdravko *Blajić*: + Dr. O. Ivan Glibotić, OFM, *Marija*, (Split), XXVI. (1988.), br. 2 (251), str. 72-73.
13. (Petar Zdravko *Blajić*): Dr. fra Ivan Glibotić, OFM, *Most – List župe Svetog Luke Podbablje*, (Podbablje), III. (1988.), br. 4 (5), str. 47-48.
(Preuzeto iz časopisa *Marija*, (Split), br. 2, 1988.)
14. Ante *Glibotić*: Moj stric dr. fra Ivan Glibotić, *Slivno*, (Slivno), IV. (1988.), br. 2 (8), str. 44-45.
15. Ante Ikin (Glibotić): Moj stric dr. fra Ivan Glibotić, *Slivno*, (Slivno), V. (1988.), br. 1 (7), str. 8-10.
16. B.P.: Naši pokojnici – Ivan Glibotić, franjevac, *Glas Koncila*, (Zagreb), XXVII. (1988.), br. 7 (714), str. 8.
17. (Fra Ante *Jurić Talaja*): Oproštaj o. župnika fra Ante *Jurić – Talaja*, *Slivno*, (Slivno), V. (1988.), br. 1 (7), str. 10-11.
(Od fra Ivana Glibotića).
18. (Fra Ante *Sekelez*): In memoriam o. fra Ivanu Glibotiću, *Studenci*, (Studenci), IV. (1988), br. 1, str. 13-14.
19. Ante Glibotić: Moj stric dr. fra Ivan Glibotić, *Slivno*, (Slivno), V. (1989.), br. 1 (9), str. 13-15.
20. Fra Mile *Čirko*: Glazbenik fra Ivan Glibotić, Čuvari baštine (1738.-1988.) – *Zbornik radova Simpozija u prigodi 250. obljetnice prijenosa franjevačkog samostana u grad Imotski*, Imotski 1989., str. 547-554.
21. Ante (Glibotić): Moj stric dr. fra Ivan Glibotić, *Slivno* (Slivno), V. (1990.), br. 2 (12), str. 79-80.
22. Tomi: U pohodu rođnoj župi oca fra dr. Ivana Glibotića, *Slivno*, (Slivno), V. (1990.), br. 2 (12), str. 70-73.
(Župska zajednica sv. apostola Petra i Pavla iz Osijeka u pohodu župi Slivno).

Popis literature o dr. fra Ivanu Glibotiću zacijelo nije potpun, ali biografska grada koja se nalazi u toj literaturi može značajnije upotpuniti i proširiti *curriculum vitae* našega crkvenog glazbenika. Istodobno mogao bi to biti poticaj (crkvenim) glazbenicima za temeljitiju prosudbu glazbenoga opusa dr. fra Ivana Glibotića.

Rukopisi za časopis "Sv. Cecilija" br. 2. 1992. primaju se u Tajništvu do 15. travnja 1992. godine. Mole se suradnici da se pridržavaju propisa o autorskoj kartici.

Milka Trnina u Grazu

Ivan Mirnik, Zagreb

Legendarna Milka Trnina (1863.-1941.), naša najveća, a također i jedna među najvećim i najodabranijim pjevačicama svijeta sviju vremena, nastavila je svoju blistavu opernu i koncertnu karijeru u Štajerskom glavnom gradu Grazu god. 1884. Ovdje je ostala kao članica opere *Ze-maljskoga kazališta* (Landestheater), kojega je direktor bio g. Bertalan, dvije sezone, sve do god. 1886. Prethodno je bila angažirana u Gradskom kazalištu (*Stadttheater*) u Leipzigu, a nakon Graza u Bremenu, koji je bio njena posljednja stepenica u usponu do umjetničkog vrhunca (München, London, New York). U Graz (Gradac) je pošla radi njegove blizine Zagrebu i Beču.

S obzirom da ni u Štajerskom zemaljskom arhivu (*Steiermärkisches Landesarchiv*), ni u Štajerskoj zemaljskoj knjižnici pri Joanneumu (*Steiermärkische Landesbibliothek am Joanneum*), prema ljubaznim obavijestima njihovih upravitelja Dr. G. Pferschy-a i Dr. Hansa Hegenbartha, nema sačuvanih kazališnih programa iz spomenutih godina, morali smo se u prikazu djelovanja ove velike umjetnice osloniti na drugu vrstu grade. Slučaj je htio da je značajni hrvatski glumac Mato Grković, biograf i priatelj Trninin, preko nekog prijatelja ranih šezdesetih godina dao pregledati godišta novina *Grazer Tagespost*. Grkovićevo pranećaka gđa. Dunja Krajnović dopustila je susretljivo uvid u ovu dokumentaciju, pa joj u ovom članku zahvaljujem. O Trnininim nastupima u Grazu pisao je na nekoliko stranica i M. Grković (1966:82-85).

Graz, grad s dugom glazbenom tradicijom, imao je u to vrijeme vrlo lijepo kazalište iz prve polovice 19. st. u starom dijelu grada. U tom je kazalištu Trnina pjevala – o koncertnim, oratorijskim i crkvenim nastupima bez daljnijih istraživanja za sada ništa i ne znamo. Tek god. 1899. Graz je dobio novu veću operu, s 1400 sjedala. Prvi Trninin nastup bio je 26. travnja 1884. u ulozi Leonore u Verdijevu *Trubaduru*, a posljednji put se pojavila 16. travnja 1886. kao Senta u Wagnerovoј operi *Ukleti Holandez*. Tijekom dvije sezone nastupala je u ulogama koje su ne samo odgovarale njenim sjajnim glasovnim mogućnostima, nego i njenoj osobi. Bile su to uvijek uzvišene, časne, požrtvovne i nadasve pobožne žene, izuzme li se npr. lakoumnu Margaretu u *Faustu*, koju Trnina ionako nije rado kreirala. Kritičar iz Graza je jednom prigodom napisao: "Ne dijelim s njom njen shvaćanje Margarete". Mnogo desetljeća kasnije je o njoj bavarski muzički kritičar Alfred von Mensi-Klarbach napisao: "Ali Milka Trnina nije samo jedna velika, možda najveća i zasigurno najharmoničnija umjetnica koju je